

עין משפט
נר מצוה

ב א מ"י פ"ח מהלכות פסולי המוקדשין הלכה א':

י ב מ"י שם הלכה ב':

יא ג מ"י שם הל' ד':

יב ד מ"י שם הל' ה':

יג ה מ"י שם הלכה ו':

יד ו ד מ"י שם הל' ה':

הו ט מ"י שם הלכה ח':

יעיר קינו

(א) דנפיק דמענית דק יג ע"ב) ובריש פתק מרובה משמע פ"ל: (ב) פ"ל המנות והמסות והוא משנה שם גרש הפקד: (ג) כלומר דלמא כל הדי דקמי מוכה פ"ל: (ד) הסתלות לחמת והעולות לחמת ים כו' פ"ל: (ה) נראה דהיי"ו של ועולה חטי ויי"ו המבור אלא ויי"ו המתלקת ר"ל או עולה: (ו) כ"ל כמנן הקריבות: (ז) והפרישה עוד קן אחר ואמרה כרי זו ללדסה זו דלא פ"ל: (ח) הגי' כפי' ופי' דה מערבות כללו היו של ג' נשים דמיד שקריב פרידה אחת של קן א' לחטאת נקבעה כו':

פי' הר"ה

דהיינו דם הגפש והכי פריש לה בסיפרא קרא פריש ליה לדם הגפש שהווא דם הגוף והוא צריך בין בחטאת בין בעולה ואנן לא חזינן ליה להאי דרשא דדם הגפש בחטאת הגוף שהוא דם הגוף בספרא מניולם דדם הגפש לאו למעוטי דם הראש איתמר בברוכתיה אלא למעוטי דם (הצור) ונאמר] ודם התמיצות ומצמחה של חטאת לאו הכין אסבר לן פירושה כדקא פריש החכם אלא שמה שנהי טענה מורק לקבלה ולא אצבע להוואה דמיאי לאה דהנו רבנן בפי' קדשי קדשי' והווא מדם החטאת מגופה של חטאת הוא כיצד אוחזו בראש ובגוף ומוזה דר"צ צריכין לפרושי' ההיא דגרסינן במסכת חולין בפרק ראשון אוחזו סליקא ידמח' והא בובכיה הכי איתוקמא ולא מיחמיה עלה ולא מדיד ומאי שנה הכא דקא מתהנינן עלה ורמינן בפי' הרב רבי שלמה ויל שפי' מאי קאמר דהא אוחזו בראש ובגוף שמעו שצריך לאחוז בשניהם בתוך כפי ידו ולא בני ליה לאחוז בראש ובגוף ומביל' הא וזה הפי' לא הניח דעתני כמכה פנים חזא מילא מתהנינן הכי בובכיה ועוד דאורחא דמילתא הכי הווא ולמידי שאין שם קבלה ולא אצבע הווא דאחת אכתי לא ידעינן מאי אתמחא דקא מתמחא ורמינן אנפשיין ונראה לנו דהיא אתמחא בשלמא בחטאת שהיא בהווא צריך שיהא אוחזו בראש ובגוף שגם היה אוחז באחד מהם שכא מכה ההוא היה הראש נשמש וכל הגוף ולא היו

דרך כבוד ועוד שראה כעבור על לאו דלא יבידיל (אלא) [אבל] בעולת העוף שהיא במצוי כיון דקרי"ל דלית ליה לר' אליעזר ברבי שמעון הברלה בעולת העוף לגמרי כדקא הורנן בה בגמרא בפלוגתא דריש לקיש ור' מני דאמר לית ליה לר' אליעזר ברבי שמעון הברלה לגמרי בעולת העוף וכיון שאין בה הברלה לגמרי ואין בה הזאה אלא מצוי שהדם מתמצה מאיליו למא ליה למימר אוחזו בראש ובגוף והלא דיו באחויות אחת מהם שהיו וחרבו מעורה עמו והיינו דקא מתמהנינן מאי קאמר ותרצנא הי"ק כשהווא אוחזו הראש בגוף מזה למימרא דצריך שיהו שניהם מחוברים ודומה כמקצת לחיבור חטאת העוף ולעולם אין האחויה בעולה אלא באחד מהם אליבא דר' אליעזר ברבי שמעון והמצוי מהן א' הוא לזה ולזה שהיה האחד מעורה בשני ומהכא ליפינן למאי

כב:

מ

חַמַּטָּא שנתערבה בחובה אין בשר אלא כמנין חמטא שבחובה. חוזה קרי קן שלם של יולדת או של זכה: **רבי יוסי** אומר שתי נשים שלקחו קניניה בעירוב או נתנו דמי קניניהן לבתן לאיזה שירצה בהן יקריב חמטא ולאיזה שירצה יא' בהן יקריב עולה. מכאן מוכיח פרק ככל

מערבין (עירובין דף לו.) דסבר רבי יוסי ים צריכה דכשהכין מקריב אחד לשם אשה זו הוצרך הדבר שמתחלה בשעת לקיחה היה קן של אשה זו ודמי הש"ס כשהתנו ופירש רש"י בשעת לקיחה התנו שיכול הכהן לעשות קן שירצה לשם איזה אשה שירצה ואינו נראה לרבי דאכתי למאן דאמר אין צריכה לא מהני מידי דכיון שהעופות מעורבין יחד מה מועיל תנאי שלה הילך קנתה אשה זו עוף יא' אם לא על ידי צריכה דבשעת הקרבה הוצרך שלא נלקחה מתחלה יא' לשם אשה זו ואינו לשם אשה זו ותו דפריך התם מאי למימרא אדרבה אינו מועיל בשעת לקיחה זה הקן יהא שלי ומעוט שהם מעורבין כאן יסו מחוללין על קן זה יא' והילכך צענין זה הקן יהא שלך וקמ"ל דלא גזרינן התנו אטו לא התנו וקמ"ל דבר אחר כדכסדא דאין הקינין מתפרשות אלא בלקיחת בעלים או בעשיית כהן שעדיין כל קן וקן סמומה היא ולא פירש איזה פרידה לחטאת ואיזה פרידה לעולה וקאמר איזו שירצה כהן יעשה עולה אם כן מתפרשות שפיר בעשיית כהן ולא נהירא לרבי לפרש איזו שירצה הכהן לאיזו אשה דהא ככל

דוכמא לא אשכחנא שיהא כהן צריך לזכר זה כלל [אלא] ככל נומי מעוט בשופר הכהן מקריב יא' קתם לשם מי שהווא (ועוד) דא"כ היה לו להתנות כל דין איש ואשה יא': **ר'איוו** שירצה בהן יקריב עולה וחמטא ב'. יא' הכי פירושו לאיזה של פרידין יעשה עולות ואש"ג דשמא קן שנלקחו מדמי האחד ולאיזה וגו שירצה יקריבם חטאת ונתוספות רבינו יצ"א גרסינן לאיזו שפירוש דלהנה נראה לרבי כשנתנו הדמים יחד התנו אם יקח הכהן כל העולות או כל חטאות משלי אני נותנת ומוחלת לך מעשיו וכן כל נותנת מעות בשבופר קתם על דעת צ"ד [ונתנת] (התנה) והוי כאליו התנו:

הדרן עלך חמטא העוף

ככל מערבין (עירובין דף לו.) דלית ליה לרבי יוסי צריכה שכשהכהן מקריב אחד לשם רחל הוצרך הדבר שמתחלה בשעת לקיחה היה קן זה של רחל ודמי הש"ס דצלתה ופרש"י לשם בשעת לקיחה התנו שיכול הכהן לעשות קן שירצה לשם איזו אשה שירצה ואין נראה לרבי דאכתי למ"ד אין צריכה לא מהני מידי דכלא צריכה לא מני' ח' מתני' דבשעת לקיחה הוצרכו שאלו נלקחו לשם רחל ואלו לשם לאה ועוד דפריך התם התנו מאי למימרא אדרבה אין מועיל כלום אלא (א) למ"ד ים צריכה ומפרש שהתנו בשעת לקיחה או קן יהיה שלי וקן א' יהיה שלי וקא שמענן לן דלא גזרינן התנו אטו לא התנו וקמ"ל אכתי דבר אחר כדרכ סהדא דאין הקינין מתפרשות אלא בלקיחת בעלים או בעשיית כהן יא' (ב) ולא פירש איזו חטאת ואיזו עולה וקאמר איזו שירצה כהן יעשה עולה אם כן מתפרשות שפיר בעשיית כהן. והכר רבינו אברהם י' פירש שעם השימוף התנו שיחלק הכהן ציניהם ויהא חלוקתו חלוקה ויהי ימחלו חלקם כל אחת למצירתה הגה זה ודאי מתחלה הוצרך והכהן קודם כפרה ממלקסם והם עשו אותו שליח לחלוקתן והא קמ"ל דלא גזרינן עירוב שמי נשים אטו עירוב שמי נשים דלמעלה הדרן עלך חמטא העוף

שישה סבובבבא א' מנין חטאות אות כ' נתקח: ב' אלא מנין עולה אות כ' נתקח: ג' שנקחו עיני מוס' פוטו (דף יט ע"א) ד"ה חור: ד' שירצה יקריב מינת כהן נתקח: ה' נתערכו ארבע כהן מינת הכנה ל"ש: ו' לשעות כהן אלא (שלוש) מינת כ"א ל"ש: ז' אכל חובה: ח' מני' ט' מה דהיי' נחמא דבשעת מינת מניי ל"ש: ב' כהן שפדיין כל קן וקן קתום הוא ולא: י' אברהם כר דוד פירש: יא' יקריב עולה מינת כהן נתקח: יב' עוף וא': יג' מתחילה אלא לשם: יד' קן זה וזה הקן וזונית והילכך בעינן נתקח: טו' מקריב לשמם קתם חיות לשם מי שהוא ל"ש: טז' לו להמתות כל דין אשה ואשה לאיזה שירצה והדאי: יז' כ"י אלא הכי:

במודחו של כבש כדתנן במסכת תמיד הגיע לרצפה הופך פניו לצפון מהלך למזרחו של כבש כעשר אמות צבר את הגחילים על גבי הרצפה ורוחק מן הכבש ג' טפחים מקום שנותנין שם מוראת העוף ודרשן מזבח הפנימי והמנונה דכתיב ומלך והקטיר ומנחה דמו והסיר את מוראתו (מעלי') [בנוצתה והשליך אותה] אצל המזבח קרמה אל מקום הרשן מקום הקבוע לרשן אחי' והיינו תרומת הרשן דכתיב ושמו אצל המזבח קרמה דמשמע סמוך למזבח מיד והוה מודחו של כבש שהיה מצוי ליה בירידתו מיד מרכיביו והסיר והשליך משמע במקום שסולק ומנחה משם היה משליך המוראה לבית הרשן שאם נאמר שהיה הולך עמה ממקום למקום למה בהשליכה יעד במקום הרשן משם יורדן בחזת אלא שמע מינה ממקום מליקה ומצוי דמה משם היה משליך המוראה

הרא"ש

[גלה נדבה] ויזב עולות נדבה הן דמתנגדין מרובין ממציאי מונה הילכך קרי לעולה נדבה. וה"ה דהוה מני' למימר בין שהחובה מרובה וחטאת מועטת. אלא נקיט עולה דסליק מינה. ומוכה מרובה ונדבה מועטת כגון שנתערבה עולה גד' קני מונה מקריב מוח' ד' עולות ולא יומר דשמא כל הד' היו מקני מונה (והא קבעו) [והוקבעו] כל האחרות לחטאות והרי עולה מעורבת כהן וימותו תמשתן. ויביאו עוד ד' חטאות ועולה אם היה של נשים הכנה ויתנו ציניהן: בין שהגדרבה מרובה. שנתערבו ג' עולות כהן מונה יקריב עולה א': בין שתייהן שוות. שמי עולות כהן מונה (וי"מ בין שהחובה מרובה ונדבה מועטת כלומר הדין שאלמרנו בתעריבות הללו שאנו הולכים אחר מנין חטאות מוכה או אחר מנין עולות מוכה ה"ה בחובה מרובה ונדבה מועטת כגון שנתערכו קן נדבה ששמיין עולות גד' קני מונה סתומין יביא עולות כמנין עולות שנתוכה שכן ד' דחמשה לא מני' לאקריבי דלמא כוליה א' נקני מונה ניעבו והוקבעו שנגנזן לחטאת ועולת נדבה מעורבת כהן: בין שהגדרבה מרובה. כגון קן מוכה גד' קנין נדבה אין כשר להקריב אלא עולה אחת וכן שמיין קנה נדבה (המוכז):

ג בר"א בחובה ובגדרבה אבל חובה שנתעריבה זו בזו אחת לזו ואחת לזו. פי' כגון קן סתומה של רחל שנתערבה כהן סתומה של לאה: בחובה בשר. שקריבין הסתין אחד לעולה ואחד לחטאת. ואם הם של רחל היו טוב ואם הם של שמיין הרי קריב חטאת לזו ועולה [לזו]. ויביאו קן אחר ויתנו ציניהן ושמיס האחרות אינו יכול להקריב דשמא הקן שהקריב היה של שמיין ואותה שהקריב קבעו בת זונה עולה ואותה שהקריב עולה נקבע בת זונה לחטאת (והאי') [והיה] חטאת ועולה מעורבין וימותו. וכן ב' לזו וזו' [זוהן הרי כ' פרידין יקריב הסתן ד' שנים לעולה וז' לחטאת אם [הסן] של אחת היה טוב ואם הם של שמיס הרי הוא חטאת ועולה לחמת וטחאת ועולה לחמת או ב' חטאות לזו ושמי עולות לזו ויביאו ב' קנין בשבועות ויתנו ויתר אינו יכול להקריב דשמא היו שמי חטאות לזו והוקבעו שנגנזן לעולה ושמי עולות לזו והוקבעו שנגנזן לחטאת והרי חטאת ועולה מעורבות יחד וימותו. וכן ג' לזו וג' לזו הרי י"ב פרידין יקריב הסתן מנין ו' פרידין ג' לחטאות וג' לעולה דלסן של א' אשה א' הרי טוב ואם הם של ב' נשים כל חטאת שהקריב לחמת שנגנצה נקבעה לעולה וכל עולה שהקריב לחמת נקבעה שנגנזה לחטאת ויש כאן חטאת ועולה מעורבות וימותו. אבל אם לא היו קניי התעריבות שוין אלא א' בשנים או ב' צ' או ב' א' כהן ג' צ' או ב' א' או ב' א' חטאת ועולה מעורבות ויתר יא' פאשרין להקריב דלסן היו של ב' נשים (7) ים בלחיות מערבות חטאת ה) ועולה וימותו כולן. ויקריבו: ג' כמנין הקריבו כשפותות כגמלי כל שלא קריב (לא') [להן מהן שהיה שלם צהקרה] זו:

ד ביצד בשם אומר. פי' דעס אחד צלדה ולדה וזה וזה כהן שהפרישה קן א' ואמרה הרי זו ללדתה (1) דלא נקבע כל קן וקן לצדי ללידה אחת אחד לעולה ואחד לחטאת (2) נקבעה פרידה שניה לעולה הילכך אינו יכול להקריב אלא קן א' אלא יומר. דשמא היו משני קיות והשמיס הנותרות הן חטאת ועולה מעורבות. אבל הפרישה שני קינין צידה והכיתלן אל הכהן ואמרה אלו שני קינין לשמי לידות או לשמי יצות או ללידה ולזיבה הסתן יקריב שמיס לחטאת וקבעו שמיס אחרות לעולות. או יקריב חטאת ועולה על

חמטא העוף פרק ראשון קנים

וכן עולה שנתערבה בחוזה. כהן סתומה אין כשר אלא מנין עולות שנתוכה כדפרשינן גבי חטאת. והדין הזה הזה בין בחובה מרובה ונדבה מועטת בין נדבה מרובה ומוזה מועטת בין שמיין שוות בין שנתערבה עולה מפורשת כהרבה קינין סתומין של מוכה כדפרשימת לעיל בין נתערכו

ח' [הרבה עולות] כהן אחת סתומה אין יכול לעשות ח' כ"א עולה אחת דהיינו מנין עולות הכשר בחובה דאי ענד שנים עולות דילמא יקח הקן הסתומה והיא אחד חטאת ואחד עולה וכן אם שניהם שוות. ונדבה דנקט ולא נקט חטאת מועטת בחובה או עולה מועטת בחובה משום דקמני צסיפא אכל ח' [מוצה] שנתערבה זו בזו להכי נקט צרישא נדבה: [ג] **אכל מוכה שנתערבה זו בזו**. קן סתומה של לידה שהוא אחד חטאת ואחד עולה ונתערכו השני פרידיס כהן אחת סתומה של ויבה או של לידה מאשה אחרת מחלה כשר ומחלה פסול יכול להקריב שני פרידין אחד עולה ואחד חטאת ולא יותר דאי ענד שני עולות שמא יעשה אותן מקן אחד של לידה או של ויבה. וכן אם נתערכו הרבה קינין יחד יקריב חזיו אחד חטאת ואחד עולה וחזיו האחר פסולין והיינו כי נתערכו בשוה כדאמרין אחת לזו ואחת לזו או שמיס לזו ושמיס לזו או שלם לזו ושלם לזו שיכול ליקח מהג' קינין איזה שלם פרידין שירצה איזה לחטאת ואיזה לעולה. אבל אחד לזו ושנים לזו ג' לזו ו' לזו וק' לזו המועט כשר אם נתערכו קן חטאת סתומה של פרידה אחת לחטאת ופרידה אחת לעולה אבל שמי עולות לא מני ענד פן יקח הקן שהוא מזכיר מחילה ללידה אחת שאינו יכול להקריב ממנו רק אחד חטאת ואחד עולה. וכן אם נתערכו כולם יחד האחד והשמיס והשלם והעשר לא יוכל להקריב רק קן אחד שני פרידין או עשר קינין במאה יקריב עשרים פרידין כמו שיכול לעשות מעשר קינין וזהו המועט כשר: **בין משם אחד**. לידה ולדה משמי נשים בין שמי שמות לידה ויבה אפילו מאשה אחרת כדנפרש כיצד משם אחד: **יוסי ואומר ב' נשים שלקחו קינינו צעיריו או פטנו דמי קינינו לכהן לאיזה שירצה כהן יקריב חטאת ולאיזה שירצה [נסין] יקריב עולה**. מכאן מוכיח צפרק

ככל מערבין (עירובין דף לו.) דלית ליה לרבי יוסי צריכה שכשהכהן מקריב אחד לשם רחל הוצרך הדבר שמתחלה בשעת לקיחה היה קן זה של רחל ודמי הש"ס דצלתה ופרש"י לשם בשעת לקיחה התנו שיכול הכהן לעשות קן שירצה לשם איזו אשה שירצה ואין נראה לרבי דאכתי למ"ד אין צריכה לא מהני מידי דכלא צריכה לא מני' ח' מתני' דבשעת לקיחה הוצרכו שאלו נלקחו לשם רחל ואלו לשם לאה ועוד דפריך התם התנו מאי למימרא אדרבה אין מועיל כלום אלא (א) למ"ד ים צריכה ומפרש שהתנו בשעת לקיחה או קן יהיה שלי וקן א' יהיה שלי וקא שמענן לן דלא גזרינן התנו אטו לא התנו וקמ"ל אכתי דבר אחר כדרכ סהדא דאין הקינין מתפרשות אלא בלקיחת בעלים או בעשיית כהן יא' (ב) ולא פירש איזו חטאת ואיזו עולה וקאמר איזו שירצה כהן יעשה עולה אם כן מתפרשות שפיר בעשיית כהן. והכר רבינו אברהם י' פירש שעם השימוף התנו שיחלק הכהן ציניהם ויהא חלוקתו חלוקה ויהי ימחלו חלקם כל אחת למצירתה הגה זה ודאי מתחלה הוצרך והכהן קודם כפרה ממלקסם והם עשו אותו שליח לחלוקתן והא קמ"ל דלא גזרינן עירוב שמי נשים אטו עירוב שמי נשים דלמעלה הדרן עלך חמטא העוף

קן

[גלה נדבה] ויזב עולות נדבה הן דמתנגדין מרובין ממציאי מונה הילכך קרי לעולה נדבה. וה"ה דהוה מני' למימר בין שהחובה מרובה וחטאת מועטת. אלא נקיט עולה דסליק מינה. ומוכה מרובה ונדבה מועטת כגון שנתערבה עולה גד' קני מונה מקריב מוח' ד' עולות ולא יומר דשמא כל הד' היו מקני מונה (והא קבעו) [והוקבעו] כל האחרות לחטאות והרי עולה מעורבת כהן וימותו תמשתן. ויביאו עוד ד' חטאות ועולה אם היה של נשים הכנה ויתנו ציניהן: בין שהגדרבה מרובה. שנתערכו ג' עולות כהן מונה יקריב עולה א': בין שתייהן שוות. שמי עולות כהן מונה (וי"מ בין שהחובה מרובה ונדבה מועטת כלומר הדין שאלמרנו בתעריבות הללו שאנו הולכים אחר מנין חטאות מוכה או אחר מנין עולות מוכה ה"ה בחובה מרובה ונדבה מועטת כגון שנתערכו קן נדבה ששמיין עולות גד' קני מונה סתומין יביא עולות כמנין עולות שנתוכה שכן ד' דחמשה לא מני' לאקריבי דלמא כוליה א' נקני מונה ניעבו והוקבעו שנגנזן לחטאת ועולת נדבה מעורבת כהן: בין שהגדרבה מרובה. כגון קן מוכה גד' קנין נדבה אין כשר להקריב אלא עולה אחת וכן שמיין קנה נדבה (המוכז):

ג בר"א בחובה ובגדרבה אבל חובה שנתעריבה זו בזו אחת לזו ואחת לזו. פי' כגון קן סתומה של רחל שנתערבה כהן סתומה של לאה: בחובה בשר. שקריבין הסתין אחד לעולה ואחד לחטאת. ואם הם של רחל היו טוב ואם הם של שמיין הרי קריב חטאת לזו ועולה [לזו]. ויביאו קן אחר ויתנו ציניהן ושמיס האחרות אינו יכול להקריב דשמא הקן שהקריב היה של שמיין ואותה שהקריב קבעו בת זונה עולה ואותה שהקריב עולה נקבע בת זונה לחטאת (והאי') [והיה] חטאת ועולה מעורבין וימותו. וכן ב' לזו וזו' [זוהן הרי כ' פרידין יקריב הסתן ד' שנים לעולה וז' לחטאת אם [הסן] של אחת היה טוב ואם הם של שמיס הרי הוא חטאת ועולה לחמת וטחאת ועולה לחמת או ב' חטאות לזו ושמי עולות לזו ויביאו ב' קנין בשבועות ויתנו ויתר אינו יכול להקריב דשמא היו שמי חטאות לזו והוקבעו שנגנזן לעולה ושמי עולות לזו והוקבעו שנגנזן לחטאת והרי חטאת ועולה מעורבות יחד וימותו. וכן ג' לזו וג' לזו הרי י"ב פרידין יקריב הסתן מנין ו' פרידין ג' לחטאות וג' לעולה דלסן של א' אשה א' הרי טוב ואם הם של ב' נשים כל חטאת שהקריב לחמת שנגנצה נקבעה לעולה וכל עולה שהקריב לחמת נקבעה שנגנזה לחטאת ויש כאן חטאת ועולה מעורבות וימותו. אבל אם לא היו קניי התעריבות שוין אלא א' בשנים או ב' צ' או ב' א' חטאת ועולה מעורבות ויתר יא' פאשרין להקריב דלסן היו של ב' נשים (7) ים בלחיות מערבות חטאת ה) ועולה וימותו כולן. ויקריבו: ג' כמנין הקריבו כשפותות כגמלי כל שלא קריב (לא') [להן מהן שהיה שלם צהקרה] זו:

ד ביצד בשם אומר. פי' דעס אחד צלדה ולדה וזה וזה כהן שהפרישה קן א' ואמרה הרי זו ללדתה (1) דלא נקבע כל קן וקן לצדי ללידה אחת אחד לעולה ואחד לחטאת (2) נקבעה פרידה שניה לעולה הילכך אינו יכול להקריב אלא קן א' אלא יומר. דשמא היו משני קיות והשמיס הנותרות הן חטאת ועולה מעורבות. אבל הפרישה שני קינין צידה והכיתלן אל הכהן ואמרה אלו שני קינין לשמי לידות או לשמי יצות או ללידה ולזיבה הסתן יקריב שמיס לחטאת וקבעו שמיס אחרות לעולות. או יקריב חטאת ועולה על

מסורת הש"ס

(א) זכחסי ע"ג: (ב) עירובין לו., א' בס"א: מהני,

הגהות הב"ח

(א) מפרש ד"ה ר' יוסי אומר וכו' למאן דאמר ים צריכה. י"ב וזה שפיקס: (ב) כ"ד ולא פירש איזו חטאת. י"ב זו חוחר אלטיל דבשעת שקט לא פי' כו':

פי' הראב"ד

החטאת מצמצמה של חטאת דהיינו דם הגפש והכי דריש ליה בסיפרא. והזוהיה של חטאת העוף אינה באצבע כחטאת בהמה אלא בגוף העוף אוחזו בראש בגוף ומוזה בו למטה מן הסיקרא בקרן מערביית דרומית מדם הגפש. והשירים מתמצין על היסוד ואם הוה ולא מצה כשרה שנאמר והשאר עשאו כשירים מהו הווא והמיצוי במקום אחר הווא והוא מתמצה ליסוד מאליו וכיון שהמצוי עצמו אינו מעכב שאם לא מצה ממנו כלל כשרה אם מצה דמה בכל מקום כמובח כשרה והכי איתא בובכיה וחטאת בהמה טעונה מתן דמים באצבע על ד' קרנות למעלה מן הסקרא דכתיב בחטאת ולקח מרמה באצבעו ונתן על קרנות מוכח העולה: עקולת העוף נעשית למעלה ועולת בהמה למטה. פי' עולת העוף לא היה בה הזאה אלא מיצוי שהיה הדם מתמצה מאליו מן העוף למובח ולא היה מתויו וההווא של חטאת היתה בהווא והמיצוי היה למעלה מן הסקרא ואיכא חזא דאמר שפיל הקרן ממש היה מוצה. והטעם לנשניהם דכתיב ומלך את ראשו והקטיר המזבח וגמצה דמו וכו' תעלה על דעתך שאחרי שמקטיר מוצה אלא מה הקטרה בראשו של מוכב אף מצוי בראשו של מוכב אלמא במקום הקטרה הוי המצוי וא"ע לומר על גבי (מערב) [מקום] זה עצמה דהא כתיב וגמצה דמו על קיר המזבח אלא מה הקטרה למעלה אף מצוי למעלה והקרן עצמו ראי' להקטיר עליו ע"י הדחק. ומי' למעלה מן הסקרא ולא בעי' על הקרן קסבר על ידי הדחק אם הסובב עצמו מקום הראוי להקטרה הוא וערשין מעריבה על גבי סוכב ומליקהה נמי היתה על אותו קרן עצמו למעלה מן הסקרא דמוח' שטמא נפקי דכתיב ומלך את ראשו והקטיר וגמצה והלא אין מקומה של הקטרה בכאן שאחר מכן כתיב והקטיר אלא לא באה הקטרה לכאן אלא להקיש אליה המליקה והמצוי לקבוע להם מקום למעלה כדפרישית והיא היתה נעשית בקרן דרומית מזרחית כדמפרש טעמא פי' קדשי קדשים פני שקריבה לבית הרשן פי' מקום שנותנין שם תרומת הרשן ודרשן מוכח הפנימי והמנונה והוא היה